

ES ATEITIES BIUDŽETAS

#EUBudget #EUdefence

2018 m. birželio 13 d.

EUROPOS GYNYBOS FONDAS

KODĖL MUMS REIKIA EUROPOS GYNYBOS FONDO?

Didėjant pasaulio geopolitiniam nestabilumui ir kylant naujoms sienų nepaisančioms kibernetinių išpuolių grėsmėms, Europos Sąjunga turi prisiimti didesnę atsakomybę už savo piliečius, ginti ir saugoti jų vertybes ir gyvenimo būdą.

Gynybos srityje Europos Sąjungos pastangos negali atstoti valstybių narių pastangų, tačiau ji gali paskatinti jas bendradarbiauti plėtojant ir įsigyjant technologijas ir įrangą, būtinas bendriems saugumo ir gynybos uždaviniams spręsti. Europos Sąjunga aktyviau prisideda prie kolektyvinio Europos saugumo ir gynybos, glaudžiai bendradarbiaudama su savo partneriais, visų pirma su Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (NATO).

**Trys ketvirtadaliai
europiečių nori
sustiprintos bendros
saugumo ir gynybos
politikos**

KAS YRA FONDAS?

Europos gynybos fondas prisidės prie Europos strateginės autonomijos piliečių apsaugos ir gynybos srityje. Jis koordinuos, papildys ir didins nacionalines investicijas gynybos srityje.

Fondas skatins valstybių narių bendradarbiavimą gaminant modernias ir sąveikas gynybos technologijas ir įrangą. Fondas skatins mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimą bendruose projektuose ir novatoriškų sprendimų proveržį.

KOKIE YRA FONDO TIKSLAI?

Fondo tikslas – veikti kaip novatoriškos ir konkurencingos pramoninės ir mokslinės bazės katalizatorius ir gebėti tenkinti Europos gynybos reikmes naudojantis moderniausiomis ir visapusiškai sąveikiomis technologijomis ir įranga.

Sutelkdamos išteklius valstybės narės gali padidinti savo investicijų vertę ir kurti tokias technologijas ir įrangą, kokias būtų neįmanoma sukurti veikiant pavieniui.

Remiant visą gyvavimo ciklo dalis, susijusias su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra, bus galima išvengti rezultatų praradimo dėl nepakankamo prototipų kūrimo ir technologijų testavimo finansavimo.

DABARTINĖS FRAGMENTACIJOS IR TRŪKUMŲ KAINA

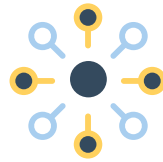
	ES	JAV
Išlaidos gynybai		
Iš viso	227 mlrd. EUR	545 mlrd. EUR
% BVP	1,34	3,3
Investicijos vienam kareiviui	27 639 EUR	108 322 EUR
Naudojamų sistemų dubliavimas		
Ginklų sistemų tipų skaičius*	178	30
Pagrindiniai koviniai tankai	17	1
Eskadriniai minininkai/fregatos	29	4
Kariniai orlaiviai	20	6

* Tam tikrų ginklų sistemų kategorijų tipų skaičius

Šaltinis: NATO, Tarptautinis strateginių tyrimų institutas, SIPRI, 2017 m. Miuncheno ataskaita dėl saugumo

Apskaičiuota, kad dėl nepakankamo valstybių narių bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje kasmet prarandama 25–100 mlrd. EUR.

Šiuo metu maždaug 80 proc. viešųjų pirkimų gynybos srityje vykdomi tik nacionaliniu mastu, dėl to dubliuojami kariniai pajėgumai, o tai brangiai kainuoja.

Nuo 2010 m. Europos bendradarbiaujamiesiems moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai gynybos srityje išleidžiama mažiau nei 200 mln. EUR per metus.

KAIP FONDAS FINANSUOJAMAS?

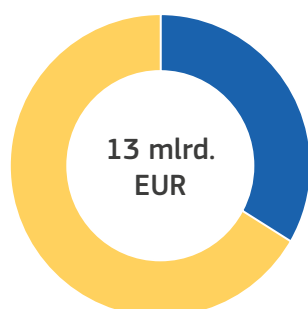
Komisija siūlo Europos gynybos fondui 2021–2027 m. skirti **13 mlrd. EUR**.

ES taps viena iš keturių didžiausių investuotojų į gynybos srities mokslinius tyrimus Europoje.

Europos gynybos fondo paramą galima papildyti finansine parama, teikiama iš fondo „InvestEU“ ir skirta gynybos sektoriui.

EUROPOS GYNYBOS FONDUI SKIRTAS ES BIUDŽETAS

4,1 mlrd. EUR – naujų ir būsimų grėsmių saugumui bendriems moksliniams tyrimams finansuoti

8,9 mlrd. EUR – pajėgumų plėtojimo bendradarbiaujamiesiems projektams bendrai finansuoti, papildant nacionalines įmokas

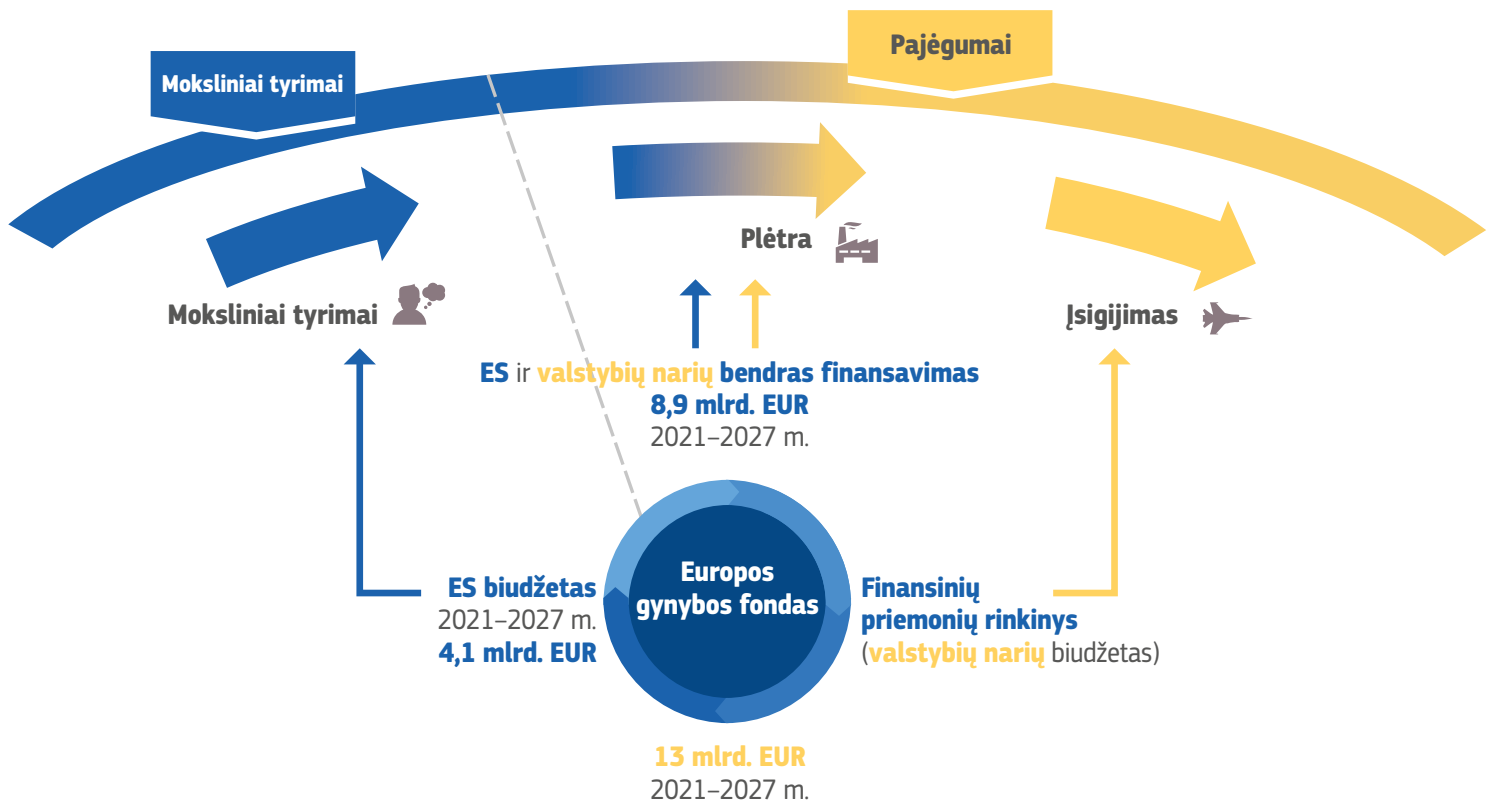

KAIP FONDAS VEIKS?

Fondas remis konkurencingus ir bendradarbiaujamuosius gynybos projektus viso mokslinių tyrimų ir plėtros ciklo metu, kad poveikis būtų kuo didesnis.

ES tiesiogiai, visų pirma teikdama dotacijas, finansuos visas mokslinių tyrimų etapo išlaidas. Vėlesniais etapais Fondas papildys valstybių narių investicijas bendrai finansuodamas iki 20 proc. prototipo kūrimo išlaidų ir iki 80 proc. sertifikavimo ir testavimo veiklos išlaidų.

Įsigijimo išlaidų Fondas nedengs. Tačiau jei valstybės narės nuspręstų drauge pasididinti pajėgumus, pavyzdžiui, drauge įsigyti sraigtasparnių, Komisija gali pasiūlyti praktinę pagalbą, padėti pasirinkti veiksmingą finansavimą, nustatyti sąlygas ir parengti preliminarį sutartį bei konsultuoti dėl nuosavybės struktūros.

- > **Tik bendradarbiavimo projektai** bus laikomi atitinkančiais reikalavimus. Projekte turi dalyvauti bent trys dalyviai iš trijų valstybių narių.
- > **Projektai bus rengiami atsižvelgiant į drauge su valstybėmis narėmis nustatytus prioritetus**, kuriais siekiama prisidėti prie Sąjungos saugumo ir gynybos interesų, vadovaujantis valstybių narių sutartais gynybos pajėgumų prioritetais pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką ir kitų regioninių ir tarptautinių organizacijų (NATO) politiką.
- > Fondas teiks paskatų **tarpvaldybiniam MVĮ dalyvavimui**, nes siūlys didesnę finansavimo normą ir teiks pirmenybę konsorciams, kuriems priklauso ir MVĮ, projektams.
- > **5 proc. biudžeto bus skirta vadinamosioms revoliucinėms, didelės rizikos inovacijoms**, sustiprinsiančioms Europos ilgalaikę technologinę lyderystę ir gynybos autonomiškumą.
- > Siekiant užtikrinti, kad ES išteklių būtų naudojami tinkamai, Fondo lėšomis bus finansuojami tik bendrų prototipų kūrimo projektai, pagal kuriuos **valstybės narės įsipareigoja įsigyti galutinį produktą**. Pati ES jokių pajėgumų nevaldys.
- > Prireikus, **nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO)** projektams ES skiriamo bendro finansavimo norma gali būti padidinta (10 proc.), bet Fondo indėlis nebus automatiškas.

KUO GRINDŽIAMA FONDO VEIKLA?

Fondo veikla grindžiama J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos darbu skatinant ir testuojant bendradarbiavimą gynybos srityje.

2017–2019 m. iš ES biudžeto gynybos srities moksliniams tyrimams skirta 90 mln. EUR, o pirmosios ES dotacijos gynybos mokslinių tyrimų projektams jau paskirtos. Tai, be kita ko, 35 mln. EUR dotacija projektui „Ocean2020“, pagal kurį bus remiamas jūrų stebėjimas ir specialios operacijos jūroje, o jį įgyvendinant bus naudojamosi dronais ir bepiločiais povandeniniais laivais. Netrukus bus paskelbti nauji kvietimai teikti gynybos srities mokslinių tyrimų pasiūlymus.

Be to, Komisija pradėjo Europos gynybos pramonės plėtros programą (EGPPP), kuriai 2019 m. ir 2020 m. numatyta skirti 500 mln. EUR. Europos Parlamentas ir Taryba pasiekė preliminarų susitarimą dėl programos, kuris turėtų būti pradėtas taikyti 2019 m. sausio mėn.

KAIP FONDAS PAPILDYS KITAS GYNYBOS SRITIES INICIATYVAS?

- > Bus užtikrinamas glaudus ryšys tarp Europos gynybos fondo ir projektų, įgyvendinamų pagal nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą gynybos srityje (**PESCO**).
- > Bus remiama kita su gynyba susijusi veikla pagal 10,5 mlrd. EUR vertės **Europos taikos priemonę** – tai į biudžetą neįtraukta priemonė, nepriklausanti daugiametei finansinei programai. Šia priemone siekiama padidinti ES paramą visame pasaulyje trečiųjų šalių vykdomoms taikos paramos operacijoms; padengti karinių misijų pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką bendras išlaidas (dabar įtrauktas į mechanizmą „Athena“); suteikti Europos Sąjungai galimybę imtis platesnio masto veiksmų, kuriais siekiama remti šalių partnerių ginkluotąsias pajėgas teikiant pagalbą, susijusią su infrastruktūra, įranga arba karine technine pagalba.
- > Specialus 6,5 mlrd. EUR biudžetas bus skirtas Europos infrastruktūros tinklų priemonei, siekiant išplėsti ES strateginę transporto infrastruktūrą, kad ja būtų galima naudotis **karinio mobilumo** tikslais.
- > Nauja 100 mlrd. EUR vertės mokslinių tyrimų ir inovacijų programa **„Europos horizontas“** leis veiksmingiau bendradarbiauti ir taip užtikrinti, kad civilinės paskirties mokslinių tyrimų rezultatai būtų panaudoti plėtojant gynybos pajėgumus ir atvirkščiai. Tai padės išvengti nereikalingo dubliavimosi.